

MEZŐSÉGI HIRLAP

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY.

Előfizetési árak:

Egész évre 6 korona — fillér.
Fél évre 3 korona — fillér.
Negyed évre 1 korona 50 fillér.
Egyes szám ára — korona 24 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadó:

DR. HAJDU DEZSŐ
ÜGYVÉD, MOCs.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mocs.

Hirdetéseket mérsékelt díjszabás szerint közöl
a kiadóhivatal.

Kéziratot vissza nem adunk.

MEGJELENIK MINDEN MÁSODIK VASÁRNAP.

A kereskedelem és a fogyasztási szövetkezetek.

Előrebocsátjuk, hogy tárgyilagosan kívánunk a kérdéshez szólni, tisztán közgazdasági szempontból, elhagyva a keresztény és zsidó allüreket, a hogy a legtöbben ezen kérdést tárgyalják.

Mielőtt a dolog érdemére áttérnénk, szükséges volna talán eldönteni azt a kérdést, vajjon kell-e egyáltalán a kereskedelem? Angliában, Franciaországban, a nagy német birodalomban, melyet leghatahatosabban éppen nagy arányokban kifejlődött és megizmosodott kereskedelme segített nagyhatalmi álláshoz és lakosságának jólétéhez, mindenesetre kinevetnék azt, aki e kérdést felvetni merészné. Mi azonban még ennyire nem haladtunk. Nálunk a kereskedő még korántsem élvez olyan tekintélyt, hogy munkáját, fáradozását, szaktudását, különösen pedig vagyonszerzési képességét, melylyel a köz anyagi gyarapodásához is tetemesen hozzájárul, kellően megbecsüljük.

Hazánk története, ha nem is indokoltta, de mégis megmagyarázhatóvá teszi a kereskedői pálya lekicsinylését. Hiszen alig néhány évtized előtt, még tán alig száz esztendő előtt a magyar közfelfogás „kereskedő”-nek csak batyus zsidót, lefeljebb holmi szatócsot

képzelhetett. Általános kulturai haladásunk és magának a kereskedelemnek haladása során ugyan alaposan meg kellett változtatni a kereskedőről hajdan táplált fogalmat, ám azért egy kevés a régi felfogásból még mindig megmaradt a magyarban.

Jórészt ebben kell keresni annak okát, hogy ezt a praktikus pályát nem oly tömegesen választják ifjaink, mint azt a nemzet érdekei megkövetelnék. Ennek a felfogásnak tulajdonítandó az a nemtörődomség is, melylyel egyesek — köztük előkelő állásu vezető férfiak — a kereskedelem lendületes kibontakozását kezdetleges állapotából megnehezítik. Van az animozitásból része az agrárizmusnak is, mely a kereskedelemben nem barátját, hanem parazitáját látja. Mindennek következménye azután az, hogy virágzó kereskedelemről egyelőre álmodni se merünk

Abból az ötletből mondjuk el ezeket, hogy az egész országban mind nagyobb számban alakulnak fogyasztási szövetkezetek, melyek az államnyújtotta számos kedvezménnyel felruházva tönkremenéssel fenyegetik a kisebb kereskedőket, s közvetve az ország egész kereskedelmét is. A kereskedők és mindenféle testületük ugyan kézzel-lábbal kapálóznak, hogy az állam által támogatott e veszélyes konkuren-

ciától megszabaduljanak, de, úgy látszik teljesen hiába. A vezető körök olcsóbbá akarják tenni a fogyasztást, s e miatt nem törődve a kis existenciákkal, szívesen támogatják a fogyasztási szövetkezeteket.

Hátha igaz is lenne, hogy a fogyasztási szövetkezetben olcsóbban vásárolhat a közönség még akkor is nagyon alaposan meg kellene fontolni, vajjon ezért szabad-e az egyik felet oly kedvezményekben részesíteni; melyek — a másiknak meg nem adatván, — a végveszélybe kergetik. De egyáltalán nem felel meg a valóságnak, hogy a fogyasztási szövetkezetekben olcsóbb portékát, élelmi szert lehet kapni, mint a kereskedésben. Ennek okát a laikus könnyen felfoghatja. A fogyasztási szövetkezetek vezetőségében nincsen egyáltalán, legkevésbé pedig szakértelemmel bíró kereskedő. A nagykereskedők, a gyárosok, kiktől az árut beszerzik, jól tudják ezt és saját előnyükre felhasználják, nem csak az ár megszabásánál, hanem az eladott áru minősége tekintetében is. Amtt tehát a fogyasztási szövetkezet üzleti költségek révén megtakarít, a helytelen vezetésnél ismét elveszíti. Következésképpen, hogy egy-két kiló kávé vagy cukrot a sokat magasztalt fogyasztási szövetkezetnél se lehet

A „Mezőségi Hírlap” tárczája.

Kicsi Jóska álma.

Idioma volt szegény! Csak úgy került bele ő is az élet forgatagába, mint annyi sok ezer, aki nem számítja ki logaritmusokban a maga jövődjét, megelégszik önmagával a szürke emberek sorába, de azért jól esik, ha az idő nem tekintí csekélységét játéktárgynak, sőt — beleesvén a vén idő a nála már mindennapi tévedésbe — viszi előre ő sem és más sem tudja miért!

Egy reggelen édes álomból ébredett a Jóska gyerek! Szép juniusi reggel volt, ragyogott, duzzadt az élet; alkotás, erő és tevékenység látszott mindenütt és mindenben! Bár korán volt még, eldobta a takarót s büszkén intett az épen fölkelő nap-

nak a homályos üvegen át; Én is megyek pajtás a hová te, munkára hívni mindent s ott lenni a hol a pacsirta szánt s a veréb munkálkodik! A mig gondosan egy beamter pedanteriájához illő módon öltözködött, átvillant a lelkén valami. Érezte, hogy többet kell önmagával foglalkoznia, mint azt eddig tévé, mert ő — ha sokra nem vihette is — nem közönséges ember. Nyomban bizonyítva is látta, a mit érezett! Komoly tisztelettel emelnek kalapot a munkára siető emberek, sőt a szemfüles suszterinasok is észreveszik őt nyitott ablakába s mosolygás és minden mókás és goromba vagy éppen goromba mozdulat nélkül süvegelik meg! Itt valaminek történnie kellett! Kebeldagasztó boldogság ömlött el egész valóján s e pillanattól fontos tényezőnek kezdte magát tartani a Kicsi Jóska! A mint készen volt felöl-

tözésével s jelentős mozdulatokkal járta be néhányszor a rosszul padlózott, alacsony, gerendás, hónapos szobát — a milyenbe az édes szüléje sohasem lakott — megállott a foncsorvesztett tükör előtt s megtért boldogsága, benső s e perczen előtte is ismeretlen öröme e szavakban talált spontán kifejezést.

— Ember vagy Bogdán! . . . izé Kicsi Jóska!

És aztán beszélt magának tovább:

— Porszemnek tart téged mindenki itt körülöttem, csak azok tudják hogy létezel a kik már önmagukat se tartják embereknek! Hanem azért ma megérdemled, hogy ez a kerges tenyér végig simítsa habfehér arcodat s ha ez a tükör mindjárt le is mosolyog, meg ismétljem előtted:

— Ember vagy Bogdán! . . . izé Kicsi Jóska!

olcsóbban kapni mint az ócsárolt falusi zsidónál. A különbség legfeljebb az, hogy a kis boltos nyakra-főre hitelez, míg a fogyasztási szövetkezet csak nagyritkán, akkor is csak a hónap végéig ad hitelt.

Ha tehát a fogyasztás a szövetkezetek útján nem lesz olcsóbb, mi értelme van támogatásuknak? Csak az, hogy számtalan kis egzisztencia tönkretétessék? Nem kívánja-e jól felfogott érdekünk, hogy kereskedelmünket oly színvonalra emeljük, melyen megfelelhessen ama feladatának, hogy az ország általános érdekét magasabb aláspontról nézzük s megmentjük az államnak azokat az adózó polgárokat, kik ernyedetlen szorgalommal dolgoznak, hogy megkereshessék szűkös mindennapi kenyerüket?

Nem hisszük, nem hihetjük, hogy meghallgatás nélkül fognak maradni az amugy is gondokkal tulterhelt kis kereskedők jogos panaszai, sőt bizunk abban, hogy létfeltételeiket ok nélkül nem fogják tőlük megvonni.

Széljegyzetek.

A mócsi kaszinó. Minden évben egyszer előkerül a mócsi kaszinó kérdése. A közgyűlésen mint valami ócska lomot elővesszük kiporoljuk s aztán ismét elraktározzuk egy esztendőre. A titkári jelentés nagyon szomorú képet fest a kaszinóról. „A lefolyt év nem volt eseményekben gazdag, sőt mondkatnám szegény volt, elannyira, hogy ha kaszinónk történetének valamikor írója akadna, az 1906 évi lapot üresen hagyná”.

Pedig vidéken, különösen olyan helyeken, mint Mocs, a kaszinónak hivatása van; nevezetesen a társadalmi élet szervzője és fejlesztője: a kaszinó. S hogy Mocson oly széjjelhuzó társadalmi életet élünk, egyik lényeges okozója a kaszinó és a kaszinói

élet hiánya. Nincs hely, a hol összejöhetnénk, eszmét válthatnánk, egymást megérténénk.

S ki az oka annak, hogy nincs kaszinónk? „Önmagunk, mert vaskalapasak vagyunk! ezt mondja a titkári jelentés, és ez igaz is. Mert egy kaszinó, a melynek 50 intelligens ember a tagja, lehetetlen, hogy ne találjon eszközt és módot egy kaszinó épület felépítésére. „S felhasználtuk és a rendelkezésünkre álló eszközöket ezen cél megvalósítására? Tegyük a szívünkre a kezünket és valljuk be őszintén, hogy nem.”

Bizony nem. Beszélni ugyan beszélünk róla eleget. Gyűlés és bizottság is volt elég, de annyira sohasem tudtunk menni, hogy valami tettet mutassunk fel. Pedig csak a kezdett: az első alapkö lerakása a nehéz, azután minden magától jön, mint a karikacsapás. A titkári jelentés reméli, hogy „még ez évben meg lesz oldva a mi nagykeleti kérdésünk:” a kaszinó építés; én nem remélem, mert már egyszer reméltem, a mikor sokkal közelebb állottunk hozzá, s mégis csalatkoztam. Nem és azt a címet kellett volna felírni, hogy „a mócsi kaszinó”, sokkal találobb lett volna: „a jövő század regénye,” mert ebben a században aligha lesz Mócsón kaszinó névre érdemes kaszinó.

H I R E K.

Mocs, 1907. január hó 31.

— **Kemény tél.** Ama bizonyos legöregebb embereket, akiknek emlékezetére oly szívesen hivatkoznak, ugyancsak cserben hagyja az emlékezőtehetségük, ha megkérdezzük őket, mikor volt olyan zord tél, mint az idén. Kemény, igazi télről jön hír az ország minden részéről és a külföldről is. A tüzelőanyag a városokban szinte teljesen elfogyott, a szén nemcsak drágul, még pedig botrányos mértékben, hanem azonkívül — ami még rosszabb — távolmaradásával is tüntet. Az élelmiszerek, a közszükségleti cikkek drágulása szinte elviselhetetlen terhet ró az amugy sem jólétnek örvendő lakosságra. Ritkán vártuk oly epedve a tavasz nemcsak rügyeket, de reményt is fakasztó sugarait, mint a mostani fagyos, szénhiányos, inséges tél alatt.

hol jár az urfi ilyen jókor reggel?

— Islen éltesse Ábel s áldja meg a reggeli munkáját! Kimondhatatlanul örülök, hogy találkozáink s alkalom nyílik elmondani az én magasztos álmomat magának, a ki azt megtudja érteni s a melynek megvalósulása annyira bizonyos, hogy az éjjel már harmadszor álmodtam róla! Ez valószínű kijelentés!

— Oktasson valami jóra az urfi, hogy bár a lelkem gyönyörködjek bele, ha éhes is vagyok!

No jó Ábel testvér! látom, hogy maga is szeret engem, (én meg magáért égek, lángolok!) de szereti a holnapi napot is! látom hü cselédje a gazdájának s jó a szíve, mert a macska simogatás is napi kötelesség! Jöjjön közelebb hozzám; beavatom az én nagy titkomba és elbeszélem magának — ezt csak én tudom, miként nem tudja más — hogy mikor is lesznek magok boldogok! No figyeljen csak, hogy egy ígét is el ne szalasszon!

— Talán magából is kitört, Ábel testvér, a régi, de mindig új panasz, hogy a szegény ember dolga merő komédia s bár sorsunkat a boldog Isten bírja, nyomorult páriái ennek a megtört életnek!

— **Eljegyzés** Ábrahámfalvi Ugron István pusztakamarási birtokos eljegyezte bözödi Elekes Rózsikát Kolozsvárról.

— **Új körjegyzőség.** A belügyminiszter jóváhagyta, hogy Szava székhellyel Szava, Bogács és Ombuz községekből új körjegyzőség alakíttassék. Ombuz a magyarpalotkai, Szava és Bogács a gyulatelki körjegyzőségekből szakított ki.

— **A mócsi kaszinó teaestélye.** Nagyban folyik a készülődés a teaestélyre, a mely minden tekintetben érdekesnek és sikeresnek ígérkezik. A vidékről is számosan ígérték meg, hogy be fognak jönni. Az estély legnagyobb érdekessége a tea árulás, a melyet a nők fognak végezni. A rendezőség azon nőnek, a ki a legtöbb teát adja el, érdekes meglepetést fog szerezni. A zenét Tatár Lukács szamosujvári cigányprimás kitűnő zenekara fogja szolgáltatni.

— **A járásbíróház épülete.** A mócsi kir. járásbíróház építéséről már többször adtunk hírt. Most megbízható helyről értesülünk, hogy a járásbíróház építéséhez a tavasszal hozzáfognak. Torday Sándor járásbíró fent járt a miniszteriumban és megsürgette az építkezést. A referens szívesen vette az érdeklődést és megígérte, hogy sürgősen fog ez ügyben intézkedni. Így tehát remélhetjük, hogy az ősszel tető alá kerül a járásbíróház épülete, a melyre égető szükség is van.

— **Tűz Mócsón.** Az elmúlt héten Sonka János mócsi lakos házában tűz ütött ki, s az egész ház leégett. A tűz valószínűleg onnan keletkezett, mert a cserény nagyon kormos volt és tüzet fogott. A ház biztosítva volt. A tüzoltók kivonultak a tüzhöz, s ez volt az első szereplésük, bár kevés tevékenységre nyílt alkalom. Kuriózitásból megemlítiük, hogy 20 esztendő óta ez volt Mócsón, téli időben, a harmadik tüzeset.

— **Aranykúti fedezettető állomást** a mén-telep igazgatósága beszüntette. A mezőszeporiak megkérelmezték az áthelyezést, de kérelmükkel el lettek utasítva.

— **Kórelem.** A mócsi Kaszanó könyvtárának évi vizsgálata alkalmával reájöttek, hogy néhány könyv sem a könyvtárban nem található, sem mint olvasásra kiadott, bejegyezve nincs. Valószínű, hogy tévedésből nem lett beírva a következő részére. Ezért a Kaszinó elnöksége ez uton kéri, hogy a kinél az alábbi könyvek bármelyike van, szíveskedjék a Kaszinó könyvtárnokához bejelenteni. A könyvek

— Tiszta igaz édes úrfi!

— No ugye? Minden változott a nap alatt, csak a szegény ember sorsa nem! Engem azért teremtett az Isten azért küldött ide, hol legtöbben vannak, a kiken nem kezdődik az ember, hogy változtassak a maguk sorsán, hogy, hogy már egyszer magukon is kezdődjék az ember!

— Hogy lehet az urfi, mikor Kossuth apánk sem tudott a szegények sorsán változtatni, pedig ő csak tudta, hogy hol kell kezdődjék az ember?

Ej mit Ábel testvér! Hiszen maga a jó Istenbe?!? . . . Kossuth az egész ország sorsát akarta megváltoztatni — én látom, hogy nem sikerült — én csak a magukét szegény, viskóban lakó cselédekét akarom! Van is hozzá jussom! Vagy nem tudja, Ábel testvér, ki vagyok én?! Naponként érzem, mint emelkedem erőben, tekintélyben (enyém a legszebb rózsál) s fizikailag is vagyok már akkora, hogy túlnezzek bármelyik csigaház tetején s aztán az én jelentős álmom semmi talán?! Igen, Ábel

Nem volt maradása otthon! Valami úgy hívta a természet ölére, ki az utcára, az embert, a nép közé! Magasztos eszmék dagasztották kebelét s érezte, hogy nagy dolgok véghezvitelére van eljegyezve! Sétálni indult. Az utcán mindjárt meglepte a gondolat, hogy itt lesz egykor — nem is olyan későn — az ő dicsőségének színhelye! Élni kezdte a boldog jövődőt s el nem tudta képzelni miért akarná valaki arról meggyőzni őt, hogy a mellette megnyilatkozó közvéleményt — Isten szava — némaságra kell kárhoztatni s vajjon miért ne olvasná le ez a munkára siető elnyomott nép az ő arcáról, hogy ő a megtestesült emberszeretet!

Egészen rabja volt már a gondolatnak melylyel ma ébredett s melylyel neki indult czéltalanul az ország útjának, a mikor ismerős hang riasztja fel ábrándjaiból:

Jó reggelt urfi! szóllal meg Ábel tisztességtudóan s a járombafogottak alázatosságával, a mig a mellette álló macskát simogatja s a mig népes családja odakint piszkálja már a krumpli töveket — ugyan

czime és jegye: 1. Szám. D/18. De Tour Jelenet a magyar népéletből. 2. Szám: E./16. Erdély történeti tára 2 kötet. 3. Szám: H/14. Herczeg F. Gyurkovics fiuk. 4. Szám: I/138. Jules Laut Felix: Politi-ka és szerelem 1 kötet. 5. Szám: J/53. Jókai: Fránya hadnagy 1 kötet.

— **A pusztakamarási bál.** Január hó 19 én az ev. ref. egyház pénztára javára, a pusztakamarásiak táncestetélyt rendeztek. A mulatságra a mezőségnek csaknem minden részéből jöttek el. Szép asszonyok, szép leányok szép számmal voltak, s nem volt hiány semmiben, legkevésbé pedig jó kedvben. A négyest 35 pár táncolta. Szünet alatt előkerültek a batyuk, a batyukból pedig minden, a mit szem száj kíván. Uzoni néni kifogyhatatlan volt a szíves vendéglátásban és a jobbnál jobb ételekben, nem különben a többiek is. Reggelig tartott a táncz, a midőn Bedőházy József vendégszerető házában gyűlt össze a társaság reggelire. De nem csak erkölcsileg, hanem anyagilag is jól sikerült a bál, a mennyiben 227 kor. 21 fillér tiszta jövedelem volt. **Felülfizettek:** br. Kemény Gyuláné 20 kor. Szász István 15 kor. Réz Sándor, id. Szász Ferencz, Albisy Albert Albisi Béla, Veszprény Antal, Endes Lajos 5—5 kor. Kondor Géza, Dr. Endrődi Endre 4—4 kor. Szász József, Albisy Ákos, Dr. Hajdu Dezső 3—3 kor. Vincze Imre, Petelei Antalné, Nagy Mátyás, Fái Simon, Farkas Sándor, Szilágyi István, Ihász Lajos, özv. Biró Józsefné, Ercsei László, Nagy Domokos, Tar Lajos, Piross Gyuláné, Kovács József, Virányi János, Gámán Sándor, Fogarasi László, Fejér József, Dr. Fülepp Dezső, Schuller Frigyes, ifj. Szász Ferencz, Péter Lajos, Istók Sándor, I—I kor. Fogadják mindezek a rendezőség öszinte köszönetét.

— **A mócsi kaszinó gyűlése.** Január hó 27-én tartotta meg a kaszinó évi rendes közgyűlését, melyre a tagok nagy számban jelentek meg. Tordai Sándor elnök megnyitván a közgyűlést, Fejér József titkár olvasta fel, az évi jelentést, a melynek kivonatát lapunk más helyén közöljük. Majd a folyó ügyek s a kiküldött bizottságok jelentésének elintézése után az elnök bejelentette a tisztikar szokásos lemondását,

testvér azt álmodtam, hogy maguk, a kik sorsukkal elégedetlenek — s ki volna elégedett? — egy szép napon valamenynyien hozzám csatlakoznak, itt a nyílt utcán ünnepelnek engem s mikor elkeseredésök, csalódásuk s fájdalomuk tető pontján átkot szornak azokra, a kiket mindig forró epedéssel szerettek és előttem testvér bizalommal öntik ki lelköket, én főlelem ezt a görbe pálcát, — látja? — a melyet kezelni erőt adott az Ég s a hány-szor csak szükség lesz reá, — 76, 13, 19, 67, 51, 52, 79 — át suhintok vele a levegőn s a maguk ölbe csak úgy fog hullani sorsuk és hivatásuk áldása s no meg az az önzetlen szeretet, a melyet eddig nélkülözniök kellett. Vigyázzanak, mert a varázslat rövid ideig fog tartani, a manát raktározzák el jól, hogy mire közénk ült a pandur — mert utczai botrányt fogunk röktönözni — a maguk sorsa meg legyen pecsételve!

Én látom már Ábel testvér, magukat a szabadság, az egyenlőség, a testvériség

mire titkos szavazás után megejtették az új választás. Elnök lett: Tordai Sándor, igazgató: Nagy Elek, titkár: Fejér József, pénztárnok: Dániel Géza, gazda: Benczédi János, könyvtáros: Papp János, ügyész: Dr. Hajdu Dezső. A kisorsolt három választmányi tagságra megválasztott Csiki József dr., Gaál Jenő és Kovács Gerő. Póttagnak: Mihály János.

— **Felhívás** A mezőségi iparosok és kereskedők f. évi február hó 10-én délután 1/2 3. órakor, Nagysármáson, az állami iskola termében, „Mezőségi iparosok és kereskedők köre”, czímmel, a helyi ipar és kereskedelem közös érdekének előmozdítására, hatóságilag engedélyezett alakuló gyűlést tartanak, melyre az érdeklődőket ez uton is meghívja és a tömeges megjelenésre kéri „Az előkészítő bizottság.”

— **A mócsi fogyasztási szövetkezet** beköltözött új üzlethelyiségébe, a mely az Arany Fácán vendéglő azon részében van, ahol az Edelstein féle üzlet volt.

— **A mócsi polgári kör bálja.** A polgári kör február hó 9-én, az állami iskola helyiségében táncmulatságot rendez, a mely igen sikeresnek ígérkezik.

— **Új nagy község a Mezőségen.** Maros-Torda vármegye törvényhatósági bizottsága egyik közelebbi közgyűlésében kimondotta, hogy Mezőpagocsa kisközségnek nagyközséggé való alakulásához hozzájárul. Most a belügyminiszter jóváhagyása is leérkezett s az átalakulás már meg is történt. Községi jegyző Kiss György eddigi segéd-körjegyző lett.

— **A vármegyék új beosztása.** Kapcsolatban a választói jognak küszöbön álló általánosításával, a vármegyék újból való beosztása is tervbe van véve. Minket az erdélyi s még közelebből a mezőségi vármegyék beosztása érdekel. Az alakítás a következőkép van — hír szerint — kombinálva:

Az erdélyi részekben a mai 15 vármegye helyett, a melyek közül 4 magyar és 11 oláh többségű, az új beosztás szerint csak 10 vármegye lenne: 5 magyar, 4 oláh és 1 német többségű. Maros-Tordamegye, a melyhez tartoznék a megye mai területe a régi felsőjárás leszámításával, továbbá

magaslatán s ha reám hallgatnak, ha engemet követnek és parancsolataimat és rendeleteimet megtartják . . . soha sem fognak erre felébredni!

No megértett engem Ábel!

Meg édes urfi! Maga az Úr angyala!

Ábel még egyszer végigsimogatta kedves macskáját, köszönt illedelmesen a távozónak s aztán ő is ment megtermékenyült lélekkel krumplit töltögetni! Képzeteiben palotává vált a viskó, kalácscsá vált a fekete kenyér, tortává a puliszka és biborrá a rongy.

Kicsi Jóska pedig bevonult magán hivatala öreg asztala mellé, vonta a gyököt a múltból, hogy boldogítsa a rideg valót! Serczegett a toll a kezébe, vetette az ákum-bákomokat s utóbb kisült — dicséretére legyen mondva, ezt ki tudta sütni egyedül — hogy a jelentős álomból egy a bizonyos csupán . . . a varázs pálcza a mely el nem vétetik tőle!

Ilyen szép volt a Kicsi Jóska álma!

Gerlafalvi.

Maros-Vásárhely, Udvarhelymegye határos része (35.000 lélek), Kisküküllő erzsébetvárosi, dicsőszentmártoni és radnóthi járásainak keleti fele, Torda-Aranyos tordai és marosludasi járásainak keleti része, Kolozsmegye tekei, mezőörményesi, nagysármási járásai egészen és a mocsai járás keleti nagyobbik része, Szolnok dobokából a kékesi járás délkeleti része és végül Beszterce-Naszód besenyői járása (376.000 lélekből 180.000 magyar, 169.000 oláh); Kolozsmegye, a melyhez tartoznék a megye mai területe, leszámításával a Maros-Tordához csatolt résznek és az almási járásnak, továbbá Kolozsvár, Szolnok-Dobokából Szamosujvár és a szamosujvári járás nyugati jellegű része és az alsójárai járásból Torda-Szentgyörgy (221.000 lélekből 111.000 magyar, 104.000 oláh); Az új beosztás szerint öt kis vármegye: Brassó, Fogaras, Kisküküllő, Beszterce-Naszód, Torda-Aranyos, a szomszéd vármegyékbe olvad be, a székely vármegyék területe jelentékenyen megnagyobbodik és így a magyarság nagyszámu idegen elemet köt le, a legnagyobb vármegye (Maros-Torda) magyar lesz és a székely megyéket a magyar többségű Kolozsmegye összeköti a Királyhágón innen fekvő magyar megyékkel.

— **Az italmérés engedélyek korlátozása.** A kolozsvári pénzügyigazgatóság közlése szerint a korlátolt és korlátlan italmérések számát a jövőben apasztják. Ennélfogva azok, akik korcsmát, kávéházat, esetleg más hasonló üzletet óhajtának berendezni, jól teszik, ha előbb az italmérési engedélyt megfolyamodják, nehogy üzleteiket hiába rendezzék be.

— **Helyettesítés az ovodánál.** Skovrán Laura kisasszony két havi szabadságot kapott, s helyettesül Novák Irén kisasszonyt rendelte ki a tanfelügyelő.

— **Adomány.** Száva Dezső körjegyző jó 2 koronát küldött be hozzánk, tűzoltók javára rendezett táncestetély jegyének megváltására. A pénzt rendeltetése helyére jutattuk, s a rendezőség köszönetét tolmácsoljuk.

— **Főszolgabírói helyiség változása.** Ugy értesültünk, hogy a mócsi főszolgabírói helyiséget átköltöztetik a Mocsvideki Takarékpénztár helyiségének azon részébe, a hol jelenleg Kovács Gerő kir. közigazgató lakása van. Az időpontot egyelőre nem tudjuk.

— **Megkondult a harang.** Marostordavármegyében, nagy mezőség szélén van egy kicsiny román község: Mojós. Lakói a történelem és a családnevek tanúsága szerint 100 év előtt tulnyomólag magyarok voltak. És ma alig van 5—6 magyar család. Ezek is már csak török a magyar nyelvet. 100 év alatt e csendesen fogyatkozó magyar kálvinisták lelki élvezetével senki sem törődött. Farkas Jenő, Póka egyházközség lelkes ifju lelkipásztora gondolt először e maroknyi magyarság megmentésére Ügybuzgó szolgatársával: Bud Tibor k. tanítóval vasárnap délutánonként istentiszteleteket tartanak egy kis „béres ház” e célra berendezett egyik szobájában; mely alkalmakkal az oláh atyafiak is megjelennek a magyar templomban. Eredmény ideig 3 áttérés. Nagy baj volt, hogy nem volt eddig a kicsiny gyülekezetnek harangja. Most Dósa László m. kir. főmérnök és Illyés Sándor bírtokos áldozatkésége, kik 100 koronát adományoztak e célra, a harang beszerzését lehetővé tették. A 100 év előtt elnémult harang újra megkondult. Farkas Jenő ifju lelkész avatta azt fel, meghatóan szép beszéddel. Ezután átadta rendeltetésének. Istentisztelet után örömtől könyezve indult szét a maroknyi magyarság, egyre mondogatva: „csahogy megkondult a harang.” (Székely Világ.)

— **Elvi határozat.** A kereskedelemügyi miniszter elvi jelentőségű határozatában kimondotta, hogy szatócsüzletben zsir és szalonna árusítható.

— **Új országot Szamosujvár és Maros-Vasárhely között.** Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter Marosvásárhely és Szamosujvár között egy új és egyenes vonalban összekötő állami országút kiépítését rendelte el. A rendelet, mely a napokban érkezett le a kolozsmegyei államépítészeti hivatalhoz, különösen érdekli Kolozsmegye egy részének közönségét. És pedig azért, mert az új utvonalba beleesik a mezőségnek két községe Uzdiszentpéter és Meződomb, melyeknek egyike régi keresett vásáraitól híres. Szamosujvár és Marosvásárhely között a jelenben csak nagy kitérésű utvonallal vezet. Az új országot költségeinek fedezésére 300 ezer koronát utalt ki a miniszter. A munkálatokat tavasz folyamán már megkezdik és valószínűleg csak 1908-ban fejezik be. Az utvonallal mentén levő községek lakosságának e szerint két esztendőn keresztül fog állandó keresetforrást nyújtani az országút kiépítése.

Szerkesztői üzenet.

P. K. Nagysármás. A beküldött cikket nem közölhetem, mert tartalmából kitetszőleg személyek ellen irányul. Személyek ellen irányuló cikkek elvől nem adok helyt, mert nem lehetnek közérdekűek. Tessék általánosságban kifejtetni a mondani valót, a személyes vonatkozást kihagyni, — úgy készséggel adok helyet a cikkeknek, mert az iparosok érdekét magam is a legnagyobb mértékben pártolandónak tartom.

ELADÓ

175 holdas birtok a rajta lévő, — eselőtt 10 hónappal épült — 2 kövü liastelő, jól jövedelmező malommal és az összes gazdasági épületekkel; a birtokot országút hasítja, mely a vasút állomásig vezet 6 kilométerre.

Bővebb értesítést ad akár levélben, akár a helyszínén

Bedőházi József,
körjegyző.

Pusztakamarás u. p. Nagysármás.

Sz. 11—907. tkvi.

Hirdetmény.

Mezőszopor község telekkönyvi birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. évi XXIX., az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. cikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott. Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t. cz. 15. és 17. §§-ai alapján ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891. évi XVI. t. cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 7. §-a és 1891. évi t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. évi XXIX. t. cz. 22. §-a alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis az **1907. évi július hó 15. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. évi XXIX. t. cz. 16. és 18. §§-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1907. évi július hó 15. ig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az 1892. évi XXIX. t. cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. évi XXX. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését

sérelmesnek találják, e tekintetben fel-szólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis **1907. évi július hó 15-ig** bezárólag nyújtják be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket, jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvankönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak és hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság.

Mocs, 1907. évi január hó 4-én.

Torday Sándor

kir. járásbiró.

Sz : 497—1906.

kir.

Árverési hirdetmény.

Alólirott község előjárósága által közhirre tétetik, hogy Nagy-Sármás község tulajdonát képező 4/1600 hold amerikai szőlővesszőt termő anyatelep, 2/1600 hold direkt termő szőlő, az ezekhez tartozó fűzesszőtelep, a présház közös használati joga **1907 évi február hó 14 én délelőtt 9 órakor** a Nagy Sármás község házában tartandó nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek négy egymásután következő évre haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a körjegyzői írodában megtekinthetők.

Nagy-Sármás, 1907 évi január hó

Kozma Károly
körjegyző

Szalay Gábor
kbiró.

AGRARIA

Magyar Géplorgalmi Részv. Társ.

Benzinmotorok

Benzincséplők

Malomberendezések stb.

Kérjen minden gazda

árjegyzéket

Levelezim:

„AGRARIA“ Budapest, Váci-út 2.

JOHNSTON aratógépeit

kizárólag a magyarországi viszonyoknak megfelelőleg készítve, egyszerű és tökéletes kivitelben, olcsó árban szállítjuk

Bächer Rudolf és Melichár Ferenc

a Johnson Harvester Co., Batavia

magyarországi kizárólagos képviselői

Budapest, VI., Nagymező-utca 68.

Árajánlattel készséggel szolgálnak.

J. H. J. J. J.